

Den europeiske landskapskonvensjonen

Verne, forvalte og planlegge et landskap i forandring

Kirstine Mortensen, Planavdelingen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet
NLAs høstkonferanse - Tilhørighet til landskap, DOGA, Oslo 21. oktober 2016

Landskapet er i endring

Foto: Kristin Nordli

Foto: Kristin Nordli

Foto: Liv K. Mortensen

Foto: Liv K. Mortensen

Foto: Kristin Nordli

Foto: Kristin Nordli

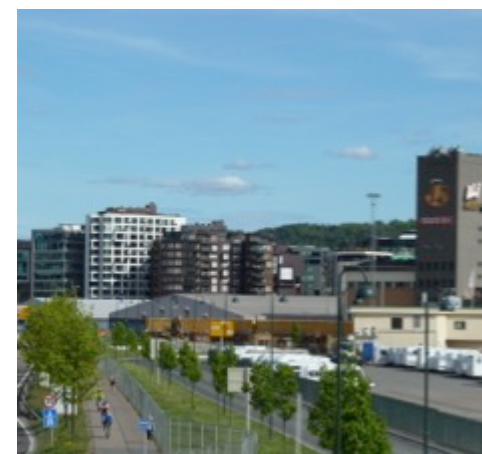

Foto: Kristin Nordli

Foto: Marianne GjØrv

Foto: Marianne GjØrv

Økonomisk utvikling Naturarv
Rettigheter Sosiale behov Miljø
Lokalsamfunn Individuelt velvære
Plikter Bærekraftig
Kulturarv Likeverd
Medvirkning Sosialt velvære
Høy kvalitet Felles ressurs
Samarbeid Identitet

Hva går konvensjonen ut på?

Mål: Fremme vern, forvaltning og planlegging av landskap og organisere europeisk samarbeid om dette

Omfatter alt landskap, uansett om det er uvanlig eller ordinært

Hovedhensyn: Hva vi ganske enkelt kan kalle "hverdagslandskap", uten noen spesielle særtrekk, og som aldri vil bli tatt inn i noen statlig verneplan

Karakteristisk trekk: Man verner ikke gjennom direktiver, men gjennom vett og forstand.

Høy bevissthet blant folk flest og media, og folks omsorg og ansvar for sine egne omgivelser, skal gi riktige beslutninger og riktig forvaltning av landskapet

Landskapet er kultur og natur – personlig og inkluderende

Natur: Over hele norgeskartet planlegges vindparker og småkraftverk. Det kan bli en historisk ødeleggelse av norske naturverdier.

Hvem eier landskapet?

Kronikk

Sigmund Høyav
professor emeritus
i samfunnsvitenskap

Norsk landskap er en viktig del av norsk identitet. For ei det oss kan fra Sverige i 1904, hadde vi bygget opp vår nasjonale selvbetenhet i løpet av en 100-årsperiode. Vi var et rikstødt nasjonalstat i den sammenheng, men det norske landskapsmaleriet ga et vesentlig bidrag. Norske landskapsmalerer fra den gullne tiden i dag som nasjonale ikoner. Høyesteberg, heretter de tidlige i selvstendige nasjonalgjeldet, ble de mest markante landskapsmalerer av framtidens (Hornemann av A. Tidemand og H. Gude (1848) og J. C. Dahl's Skogsmørket fra 1854, med tillegg i et dramatisk fjell-landskap. Til en av de mest populære skogsmørket er August Cappelen i Høland arkiv fra 1924. Vi finner også Lars Hovmøysen Gårde foruten fra 1901, og ikke minst Norges nasjonalmaleri, Høland i Høland, som i 1910 av Harald Solberg. Dessuten de bevarte et av disse ikonene, går alle sammen. Og skildrer de helde, skildrer de helde.

Bildegalleri originalene
Men hva med originalene - hva med norsk natur selv? Harald Solbergs motiv er bildegalleri av det som er det av nasjonale nasjonalpark. Men når selvstendige nasjonalpark begrenset i tillegg er et nasjonalpark i Norge med sine nasjonalpark, skildrer bare den som nasjonale ikoner i Norge nasjonalparken av landskapet. Og kjerringens motiver å utvide et alternativ som går på landskapsenergi, hvor inngrepene ikke skader landskapet.

Da USA begynte å ta form som et landskap, var det vanskelig å finne en felles identitet. Innenlandsreiser fra ulike land med ulike kulturer, tradisjoner og religioner. Men de hadde én ting felles: Naturen. Og i 1872 ble verdens første nasjonalpark, Yellowstone, etablert som et nasjonalt nasjonalt ikon. Et landskap er en felles verdi som alle fra kan nyte, oppleve og skille seg ut. Et landskap er et felles tap.

32 millioner
Hver år er et stort landskap. Det gamle, vakkert kulturlandskapet der man kunne finne seg så mye historie, er nå stort sett dominert av 32 digre, uoverskuelige møbler. Mange har prøvd å erstatte med å skape en helt nytt landskap, prøvd å fjerne, fjerne, fjerne bevegelse som fjerne oppbeholdt, og i noen tilfeller prøvd å fjerne av vakkert og landskapsverdi. Til over for de er dette er en attraksjon. Dessuten er Norges vakkert og energidivisjon (NVE) vi kan ikke ikke se bort fra klimaendringer. Men hva slags utslag er dette?

NVE bekrefter i hvert fall tydelig for landskapsendringer. Og de tidlige er en og over for den som nasjonale fra den som har ledet utstøtning. Psykologer kan bekrefte at tap av et kjent landskap kan frembringe en sorgreaksjon. Sorg blir et lenn tatt på alvor i det norske samfunnet. Sorgen blir ekstra tung å bære når man vet at nasjonale ikoner er nødvendige. For det er helt vanlig å klare en nord-dagene utbygging av strømproduksjon dersom vi stillet betyde millardene til oppbygging av et stort kraftverk, og til å være på en fremtidig energiproduksjon er hovedsakelig. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Regjeringen vil gi landet et nasjonalt ikon. Den totale energidivisjon i Norge skal ikke skape konflikter i Norge. Og vi skal på kort tid bygge med nye fin norsk natur. Dette er ikke bare et nasjonalt ikon, det er et nasjonalt landskap, og det er viktig å være klar på dette. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Full forteller
Hvem er det norske landskapet? I hvert fall ikke NVE. I tillegg har Regjeringen vedtatt en energilov som gir NVE rett til å la hyllet fare over grensende naturverner og andre typer utbygginger til å finne penger på å forbruke norsk natur. Hvert stund er folk berørt over at deres naturverner er kommet i NVFs søkelys. Vi finner ikke klart lokal støtte til å slå på plasser utbakt, men takket være den nasjonale ikoner i landskapsverner NVE har fått, har de fått utbakt i landskapsverner. Det er viktig å være klar på dette. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Dagens overkjøring av naturverdier står i sterk kontrast til statsminister Jens Stoltenbergs nyttårstale i 2001, hvor han så inn i kamerat og sa: «Überør Natur får en stadig større verdi»

Viktige landskap
Siden 1970 har vi hatt en vernesett som heter nasjonalparksområdene. Her er det viktig å være klar på dette. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Byrte ville vært så viktig, utbygginger, og det er viktig å være klar på dette. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Problemet
I tillegg til å være klar på dette, er det viktig å være klar på dette. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

Dagens overkjøring av naturverdier står i sterk kontrast til statsminister Jens Stoltenbergs nyttårstale i 2001, hvor han så inn i kamerat og sa: «Überør Natur får en stadig større verdi. Dette vil gi en masse lokale muligheter, samt arbeidsplaser.

"Landskap" betyr et område, slik folk oppfatter det, hvis særpreg er et resultat av påvirkningen fra og samspillet mellom naturlige og/eller menneskelige faktorer.

Fokus på hverdagslandskapet og folks rett til medvirkning

Målene for konvensjonen er å fremme vern, forvaltning og planlegging av landskap og å organisere europeisk samarbeid på disse områdene

ELC håndterer alt landskap uavhengig av lovverk

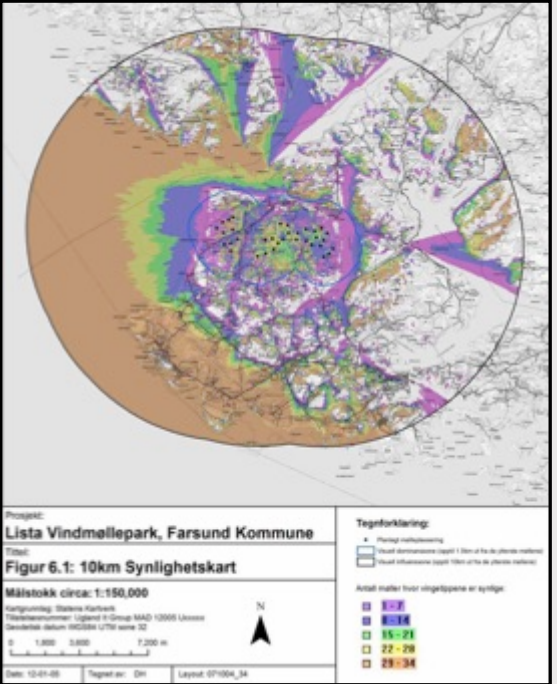
Landskapet en felles ressurs

Bjørvikutbyggingen: Illustrasjon: MIR as for Hav eiendom AS

Illustrasjon Lista vindmøllepark, Manipulert foto: Einar Berg

III. av alternativ for ny firefelts E6 og 2 spors Dovrebanen Interconsult/ViaNova

Landskap er et politisk spørsmål

- et område for politikere og politisk nyskaping
- landskapet utvider potensialet for aktiv medvirkning

Lokalt selvstyre og landskap

Kommunene må få kunnskap og verktøy slik at de ivaretar landskapet

Livskvalitet – kunnskap - tilhørighet

Ved å gjennomføre konvensjonen ønsker vi også her i landet å fremme:

- livskvalitet og helse
- kunnskap og vokabular om landskapet
- det lokale selvstyret og mulighetene for aktiv medvirkning
- bærekraftige og livskraftige lokalsamfunn
- attraktive steder, som stimulerer folks skaperevne og tiltakslyst

Styrke enkeltmennesket og lokalsamfunnet

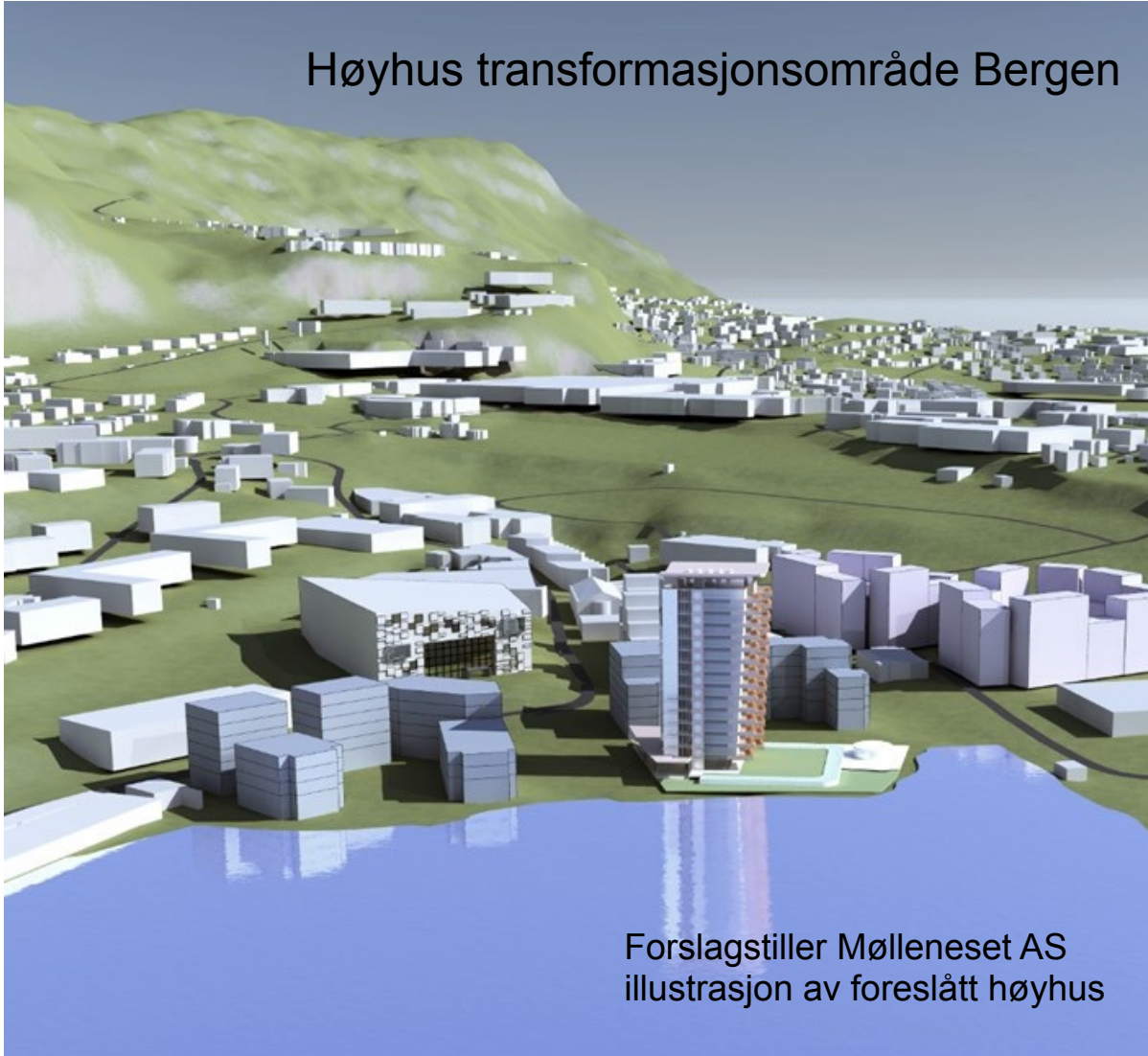
Hva "forventer" landskapskonvensjonen av de som planlegger landskapet

"Landskapsplanlegging" betyr sterke framtidsrettede tiltak som tar sikte på å forbedre, istandsette og skape landskap.

Innsigelser knyttet til landskapet – høyhus i viktige byrom

Høyhus transformasjonsområde Bergen

Forslagstiller Mølleneset AS
illustrasjon av foreslått høyhus

Høyhus i historisk miljø Skien

Lokale og regionale parker

Norske parker omfatter;

- Landskapsparkane i Hordaland (8 lokale parker)
- Nærøyfjorden verdsarvpark
- Telemarkskanalen regionalpark
- Valdres natur- og kulturpark
- Haldenkanalen regionalpark
- Finnskogen natur- og kulturpark
- Vefsna regionalpark
- Kystparken i Solund

Takk for oppmerksomheten

